

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 5
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 5/11/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 832/126066

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από εντομολογικές προσβολές σε βαμβακοκαλλιέργειες των Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης»

ΣΧΕΤ: **Η ΠΑΒ 226/18-9-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Δημοσχάκης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκουν και οι ευρύτερες περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) Έβρου και Ροδόπης, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. διαπιστώθηκαν έντονες εντομολογικές προσβολές (πράσινο και ρόδινο σκουλήκι) σε καλλιέργειες βάμβακος στην περιοχή της Π.Ε. Έβρου και πιο ήπιες προσβολές σε όψιμες ποικιλίες βαμβακιού στην περιοχή της Π.Ε. Ροδόπης. Επισημαίνεται ότι οι ζημιές από εντομολογικές προσβολές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.

Ωστόσο, οι ανωτέρω ζημιές δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ). Ειδικότερα, οι ζημιές που προξενούνται στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες, ακραίες δυσμενείς συνθήκες και ασθένειες), εντάσσονται σε προγράμματα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Διευκρινίζεται ότι, προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και να αποδειχθεί, επιπλέον, ότι για τις ζημιές στις καλλιέργειες από εντομολογικές προσβολές δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της προσβολής από το πράσινο και ρόδινο σκουλήκι,

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης (απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας),

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Σημειώνεται ότι για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (πόρισμα Επιστημονικής Επιτροπής, επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς κ.λπ.). Μετά τη σχετική επεξεργασία τους και εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις, εθνικές και ενωσιακές, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε. για έγκριση.

Επισημαίνεται ότι το Υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκουν, όπως προαναφέρθηκε, και οι ευρύτερες περιοχές των Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης, παρακολουθεί την εξέλιξη των βαμβakoκαλλιιεργειών των εν λόγω περιοχών ως προς το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημιάς που μπορεί να προκληθεί εξαιτίας των εντομολογικών προσβολών μέχρι και την περίοδο της συγκομιδής τους.

Διευκρινίζεται ότι η καταβολή των Κρατικών Ενισχύσεων σκοπό έχει τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας, με τον τρόπο αυτόν, την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος για το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Ωστόσο, οι σύγχρονες ανάγκες, η κλιματική αλλαγή που συντελείται, αλλά και οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καταστύουν επιβεβλημένη την αναμόρφωση του παρόντος γεωργοασφαλιστικού συστήματος, το οποίο πρέπει να υπακούει και να αντιστοιχεί σε ένα πλαίσιο αρχών με συγκεκριμένους στόχους, επιδιώκοντας τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στον αγρότη και λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα και τις αλλαγές στις κλιματολογικές συνθήκες.

Όσον αφορά στην ένταξη νέων κινδύνων στους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι για να ενταχθεί ένας νέος κίνδυνος στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α., θα πρέπει να τηρηθούν τα οριζόμενα, τα οποία περιγράφονται στον ν. 3877/2010.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει:

α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,

β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της - αλλαγή ασφαλιστρού και

γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.

Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω διαδικασία απαιτεί τεχνική και οικονομική μελέτη για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημόσιου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Προκειμένου να προστεθεί ένας καινούργιος κίνδυνος στο σύστημα (ασφαλιστική κάλυψη), θα χρειαστεί η διαδικασία της αναλογιστικής μελέτης για το ύψος του ασφαλιστρού που θα δημιουργήσει έσοδα, έτσι ώστε να καταβάλλονται οι τυχόν αποζημιώσεις κανονικά και για τον καινούργιο κίνδυνο. Διαφορετικά, θα υπάρξει πρόβλημα στην ισορροπία του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία ισορροπία αποτελεί τη βάση βιωσιμότητάς του.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι, εκτός από την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΕΛ.Γ.Α., η οποία παραμένει ως έχει, έχει θεσπιστεί η πρόσθετη ασφάλιση (ν. 3877/2010) για όσους επιθυμούν αυξημένη προστασία, καθώς και η προαιρετική ασφάλιση για κινδύνους που δεν περιλαμβάνονται στους υποχρεωτικά ασφαλιζόμενους κινδύνους του ΕΛ.Γ.Α.

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., στο πλαίσιο αλλαγής του Κανονισμού του, έχει δώσει τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να κατατεθούν προτάσεις επί του υπάρχοντος Κανονισμού από παραγωγούς, φορείς, ομάδες και συνεταιρισμούς, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που θα προκύψουν από τη νέα αναλογιστική μελέτη, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛ.Γ.Α., υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου. Η εν λόγω διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και μετά τη λήξη των διαδικασιών, όπως ορίζονται ανωτέρω, θα τεθούν σε ισχύ οι νέες αλλαγές.

Σχετικά με τη διενέργεια των εκτιμήσεων, αναφέρεται ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού. Σημειώνεται, επίσης, ότι πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχος του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Αλεξανδρούπολης, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό, έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (μέσω ΑΣΕΠ).

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι αυτή τη χρονική περίοδο στα διάφορα Υποκαταστήματα του ΕΛ.Γ.Α., συμπεριλαμβανομένου και του ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, πέραν του μόνιμου προσωπικού, υπηρετούν επιπλέον 150 εποχικοί γεωτεχνικοί για την έγκαιρη ολοκλήρωση του εκτιμητικού έργου. Όσον αφορά στις τελευταίες ζημιές, επισημαίνεται ότι πρόσφατα έχει γίνει πρόσληψη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, 45 εποχικών γεωτεχνικών, ενώ, με την αριθμ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ. ΕΓΚΡ./192/22-6-2018 απόφαση της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006, όπως ισχύει, εγκρίθηκε η κίνηση διαδικασιών πρόσληψης εποχικού γεωτεχνικού προσωπικού στον ΕΛ.Γ.Α., με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, 140 γεωπόνων και 10 κτηνιάτρων, καθώς και 3 ατόμων ΤΕ Πληροφορικής, για απασχόληση μέχρι 8 μήνες, με τη διαδικασία του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει.

Όσον αφορά στη χορήγηση της ειδικής ενίσχυσης βάμβακος, σημειώνεται ότι στην αριθμ. 1178/27361/10.03.2015 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι σε εκτέλεση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Συμβουλίου» (Β' 430/24-3-2015), όπως τροποποιημένη ισχύει, προβλέπεται ότι δικαιούχοι της ειδικής ενίσχυσης βάμβακος είναι γεωργοί που καλλιεργούν βαμβάκι σε επιλέξιμες εκτάσεις, υπό την προϋπόθεση επίτευξης καθορισμένης ελάχιστης απόδοσης ανά στρέμμα και χρήσης:

- α) ελάχιστης ποσότητας πιστοποιημένου σπόρου σποράς ή σπόρου βελτιωτή και
- β) ποικιλιών εγγεγραμμένων στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών ή/και στον Κοινό Κατάλογο των Ποικιλιών των Ειδών των Γεωργικών Φυτών.

Ως ελάχιστη απαιτούμενη ποσότητα πιστοποιημένων σπόρων σποράς για το βαμβάκι καθορίζονται τα 16 κιλά ανά εκτάριο στην περίπτωση καλλιέργειας ποικιλιών βαμβακιού ή τα 13 κιλά ανά εκτάριο στην περίπτωση καλλιέργειας υβριδίων βαμβακιού.

Ο ΕΛ.Γ.Α. σε κάθε καλλιεργητική περίοδο χορηγεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ τόσο το σύνολο των στοιχείων που προκύπτουν από τα πορίσματα εξατομικευμένων εκτιμήσεων των ζημιών που προξενήθηκαν στις βαμβακοκαλλιέργειες και που καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Οργανισμό, όσο και όλα τα διαθέσιμα στοιχεία από τις επισημάνσεις που διενήργησαν στελέχη του ΕΛ.Γ.Α. και που αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας των ανωτέρω καλλιεργειών για ζημιές που δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. (π.χ. εντομολογικές προσβολές κ.λπ.).

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα ΥΑ, εφόσον οι αρμόδιοι φορείς επιβεβαιώσουν την επικράτηση ειδικών καιρικών συνθηκών που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας και έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής σύσπορου βαμβακιού σε επίπεδα κατώτερα της ελάχιστης απαιτούμενης στρεμματικής απόδοσης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ λαμβάνει υπόψη του την εν λόγω επιβεβαίωση, ώστε να αποδοθεί, όπως πρέπει, η συνδεδεμένη ενίσχυση στους ζημιωθέντες παραγωγούς.

Ειδικότερα και σύμφωνα με την αριθμ. 4755/108273/30-9-2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'/3257/30-9-2016), η ελάχιστη στρεμματική απόδοση, από το έτος 2017, ορίζεται, σε επίπεδο Π.Ε. (νομός), με βάση τον μέσο όρο της πραγματικής στρεμματικής απόδοσης της πενταετίας 2011-2015 κάθε Π.Ε. μειωμένο κατά 20%.

Για το έτος αιτήσεων ενίσχυσης 2017, ο ΟΠΕΚΕΠΕ προχώρησε, τον Μάρτιο και τον Ιούνιο του 2018, στην καταβολή ειδικής ενίσχυσης βάμβακος, συνολικού ύψους 184.934.827,79 € (εκ των οποίων, για την Π.Ε. Έβρου 6.488.411,49 € και για την Π.Ε. Ροδόπης 25.769.270,24 €) και πρόσθετων ποσών για τα μέλη Διακλαδικής Οργάνωσης Βάμβακος, συνολικού ύψους 492.036,47 € (εκ των οποίων, για την Π.Ε. Έβρου 17.223,69 € και για την Π.Ε. Ροδόπης 65.647,68 €).

Οι διαπιστωθείσες καταστροφές από φυσικά αίτια στη φετινή παραγωγή των Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης, εφόσον αποσταλούν στον ΟΠΕΚΕΠΕ από τον ΕΛ.Γ.Α., είτε εξατομικευμένα είτε ως γενικότερο % ποσοστό της παραγωγής του κάθε νομού, χαρακτηριζόμενες ως αποτέλεσμα εξαιρετικών περιστάσεων ή συνθηκών που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, θα ληφθούν υπόψη από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στις μελλοντικές πληρωμές των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το έτος αιτήσεων 2018, όπως, άλλωστε, συμβαίνει κάθε χρόνο.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι στη βαμβακοκαλλιέργεια εφαρμόζεται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ πρόγραμμα Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας σε επίπεδο χώρας. Συγκεκριμένα, για τις Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης έχουν εκδοθεί δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων από τις ΔΑΟΚ Έβρου και Ροδόπης, όπου δίνονται οδηγίες, μεταξύ άλλων, και για την αντιμετώπιση προσβολών από πράσινο και ρόδινο σκουλήκι.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη